

Kurzusleírás (tematika)

Kurzus neve: Sound design és ökológia - vizes élőhelyek hangvilága				
A kurzus oktatói, elérhetőségi: Hajnóczy Csaba, Média Intézet; hajnoczy@mome.hu ; 205889892; Illés Zsófia (Doktori Iskola) zsofiasonia@gmail.com				
Kód: B-SZ-201-MI-212202-14 M-SZ-101-MI-212202-14	Tantervi hely:	Javasolt félév: 2022 tavasz	Kredit: 5	Tanóraszám: 48 (12x4) Egyéni hallgatói munkaóra: 20
Kapcsolt kódok:	Típus: Elmélet és gyakorlat; szeminárium/előadás/gyakorlat/konzultáció	Szab.vál-ként felvehető-e? Igen	Szab.vál. esetén sajátos előfeltételek: Nincsenek	
A kurzus kapcsolatai (előfeltételek, párhuzamosságok): Általános ökológia; épített terek és hang összefüggései; sound design				
A kurzus célja és alapelvei: <i>A kurzus elméleti és gyakorlati alapozó ismereteket kíván átadni a szónikus ökológia interdiszciplináris területén, számos egymásba érő tudás találkozásánál (akusztémológia, akusztikai ökológia, bioakusztika, Deep Listening, hangtáj ökológia, ökológiai hangművészet, pszichoakusztika, terepfelvétel, természeti hangdizájn.)</i> <i>Az elméleti alkalmak során a résztvevők betekintést kapnak az akusztikai ökológia történetébe, alapelveibe, jelenlegi aktivitásaiba. Megismerik az ökológiai hangművészet és a hangtáj-kompozíció módszereit, kiemelkedő művelőit és alkotásait.</i> <i>A kurzus gyakorlati oldala az "ökológiai hangdizájn" kontextusába tartozó sound design munka tervezése, megvalósítása</i>				
Tanulási eredmények (fejlesztendő szakmai és általános kompetenciák): Tudás: A résztvevő megismeri a szónikus ökológia alapjait, jelenségeit, a tárgykörhöz tartozó nemzetközi kutatások, trendek fő vonalait. Képesség: A résztvevő képes megérteni és átlátni a környezet és a hang közötti elméleti összefüggéseket. Képes gyakorlati munkát, projektet kreatív módon megvalósítani, akár egyénileg, akár csoport tagjaként. Létre tud hozni terepfelvételen alapuló hangművészeti alkotást. Attitűd: A résztvevő érzékeny a hang által közvetített információk ökológiai tartalmaira. Törekszik rá, hogy megszerzett tudását és ismereteit projektek vagy alkotások formájában interpretálja. Tudatosan, kritikusan, jobbitó szándékkal figyeli a hangtájakat, és készen áll kreatív ötletek megvalósítására, fejlesztésére. Autonómia és felelősségvállalás: A résztvevő egyaránt képes önálló munkát végezni és közösen dolgozni. Döntéseit felelősséggel, az elsajátított ismeretek kamatoztatásával hozza.				

A kurzus keretében feldolgozandó témakörök, témák:

Elmélet - az akusztikai ökológia alapjai és története (R. Murray Schafer, Barry Truax, Hildegard Westerkamp). A field recording és az ökológiai hangművészet kiemelkedő alkotásainak és projektjeinek megismerése. A XXI. század kihívásai (Milena Droumeva, Jonathan Sterne és mások).

Forma: szemináriumi előadások, források feldolgozása.

Gyakorlat

A kurzus során megismerkedünk Budapesthez közel eső (Csepel-sziget, Dunakanyar, Merzse-mocsár, Újpesti sziget) dunai és egyéb vizes ökoszisztémákkal, illetve igény és egyéni érdeklődés, lehetőség esetén távolabbi helyszínekkel (Szigetköz, Balaton, Tisza). Eszközök: hangséta, a hallási figyelem fejlesztését célzó gyakorlatok, közös és egyéni terepfelvételkészítés, a felvételek feldolgozása, szerkesztése.

A kutatás tematikái

- A térség élővilágával kapcsolatban tetten érhető ökológiai igények és szükségszerűségek felfedése, problémakutatás
- Az akusztikai ökológia, a biológia és az új technológiák együttműködési lehetőségei a problémák orvoslásában (pl. akusztikai monitorozás, big data felvétel és feldolgozás)
- Az emberi szónikus beavatkozások és hatásai tetten érése
- A helyi közösségek hangökológiával összefüggő igényei
- A klímaváltozás okozta ökoszisztéma-változások hangj megközelítésének lehet

Tanulásszervezés/folyamatszervezés sajátosságai:**A kurzus menete, az egyes foglalkozások jellege és ütemezésük**

Páros heteken elméleti/szemináriumi előadások az egyetemen. Páratlan heteken terepgyakorlat, helyszíni munka, megfigyelés, terepfelvételek készítése.

A tanulás környezete: tanterem, hangstúdió, külső helyszín

A hallgatók tennivalói, feladatai:

Értekezés (min. 10.000 karakter) megírása választott tematikával.

Rövid terepfelvétel alapú hang-kompozíció elkészítése

Értékelés:**Teljesítendő követelmények:**

esszé; hangkompozíció készítése

Az értékelés szempontjai

Értekezés: a választott téma megközelítésének, feldolgozásának minősége.

Gyakorlati munka: a választott feladat kreatív, igényes teljesítése a rendelkezésre álló keretek között (a kevés tapasztalat nem jelent hátrányt).

Az érdemjegy kiszámítása - az egyes értékelt követelmények eredménye hogyan jelenik meg a végső érdemjegyben? Az értékelés arányai: a csoportmunkában való részvétel, kommunikáció, interaktív jelenlét - 30%; az értekezés: 35%; a gyakorlati munka: 35%.

Irodalom: (vastaggal a kötelező)

Feld, Steven: Sound and Sentiment; Birds, Weeping, Poetics, and Song in Kaluli Expression, 3rd edition. Duke University Press, Durham - London, 2012

Gilmurray, Jonathan: Ecology and Environmentalism in Contemporary Sound Art. PhD Thesis, University of the Arts London, 2018

Kovács Balázs: Digitális plein air: a hangművészet ökológiai nyúlványai.
In: Cirka 2018 március, PTE

Blessner, Barry - Salter, Linda-Ruth: Spaces Speak, Are You Listening? Experiencing Aural

Architecture. The MIT Press, Cambridge, Massachusetts, London, England 2006

Chion, Michel: Audio-Vision. Columbia University Press, NYC, 1994

Krause, Bernard L.: Great Animal Orchestra.
Profile Books, GB, 2012

Pallasmaa, Juhani: The Eyes of the Skin. Architecture and the Senses.
Wiley, UK, 2012

Rothenberg, David: Why Birds Sing: One Man's Quest to Solve an Everyday Mystery.
Penguin, London, 2005

Russolo, Luigi: a zajok művészete, ford. Kovács-Parrag Judit.
In: Cirka Művészeti Folyóirat, 2018. márc. Pécsi Tudományegyetem Művészeti Kar,
Pécs. Online: <http://www.cirkart.hu/2018/03/03/a-zajok-muveszete/>
Utolsó megnyitás: 2019. márc. 31

Schafer, R. Murray The Soundscape - Our Sonic Environment and the Tuning of the World.

Destiny Books, Rochester, Vermont, 1977

Thompson, Emily: The Soundscape of Modernity. Architectural Acoustics and the Culture of Listening in America, 1900-1933. The MIT Press Cambridge, Massachusetts; London,

England. 2002

Truax, Berry: Acoustic Communication.
Ablex Publishing Corporation, Norwood, New Jersey 1984

Westerkamp, Hildegard: Linking Soundscape Composition and Acoustic Ecology.
In: Organized Sound, An International Journal of Music and Technology, Volume 7,
Number 1, 2002. Cambridge, UK

Ajánlott hallgatnivalók

Andrea Polli – Sonic Antarctica (2009)

Bernie Krause – The Great Animal Orchestra: symphony (2014) / ballet (2015) / exhibition (2016-17)

Chris Watson – Vatnajökull (2003)

David Dunn – The Sound of Light in Trees (2006)

Douglas Quin – FATHOM (2010) TAIGA records Minneapolis, MN USA

French, Jez Riley: a Quiet Position | Emplacement. Engraved Glass, eg055. 2013

Hildegard Westerkamp - Beneath the Forest Floor (1992)

- Kits Beach Soundwalk (1989) Transformations CD

Jana Winderen – +4°C (2007) / Evaporation (2009) / Energy Field (2010)

Lockwood, Annea: a Sound Map of the Danube. Lovely Music 2083, 2005

Matthew Burtner and Scott Deal – Auksalaq (2012)

Peter Cusack: Sounds from Dangerous Places

Rothenberg, David: Nightingale Cities / Nightingales in Berlin

The Vancouver Soundscape, 1973 / 1996.

Truax, Barry: Islands. Cambridge Street Records. CSR-CD 0101, 2001

Voices of the Rainforest. Ed. Jeff Stirling - Steven Feld. CD. Rykodisc RCD 10173, 1991

Egyéb információk:

Máshol/korábban szerzett tudás elismerése/ validációs elv:

- *nem adható felmentés a kurzuson való részvétel és teljesítés alól,*
- *felmentés adható egyes kompetenciák megszerzése, feladatok teljesítése alól,*
- *más, tevékenységgel egyes feladatok kiválthatók,*
- *teljes felmentés adható.*

Tanórán kívüli konzultációs időpontok és helyszín: